

Consell Social
Ciutat de Castelló de la Plana

**INFORME DEL CONSELL SOCIAL DE LA CIUTAT SOBRE LA
VERSIÓ INICIAL DEL PLA GENERAL ESTRUCTURAL DEL
MUNICIPI DE CASTELLÓ DE LA PLANA**

INFORME RESUMIT

Consell Social de la Ciutat de Castelló de la Plana 2018

1. EL CONSELL SOCIAL I L'INFORME DEL PGOU

Per part de l'Excm. Ajuntament de Castelló de la Plana **se sol·licita informe del Consell Social de la Ciutat de la versió inicial del Pla General d'Ordenació Estructural, d'ara en avant (PGE), que inclou el seu Estudi Ambiental i Territorial Estratègic, d'ara en avant (EATE)** als efectes del que es preveu en l'article 5, apartat a) del Reglament Orgànic d'aquest Consell, de data 28 de maig de 2009 .

El **Consell Social de la Ciutat de Castelló** es configura com **un òrgan consultiu del Govern de la ciutat**, la missió fonamental del qual és oferir un espai de pensament estratègic que oriente i servisca de suport a la gestió dels principals temes i assumptes públics de la ciutat, a fi d'aconseguir la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes en el marc d'un desenvolupament urbà sostenible.

El Consell Social és també **un òrgan de participació ampli i plural** perquè la seua composició inclou els i les representants de les organitzacions econòmiques, socials, professionals i de veïns més representatives del municipi, una esfera pública de discussió sobre la ciutat de Castelló, sobre la seua situació i sobre models alternatius de ciutat.

En aquest context l'informe sobre el nou planejament urbanístic cobra especial importància perquè l'ordenació territorial del nostre municipi i de la seua activitat urbanística, condicionarà els procediments de conservació, transformació i ús del sòl per a la seua utilització racional d'acord amb la seua funció social i principis i objectius de desenvolupament sostenible; prova d'això és que una de les funcions específiques d'aquest Consell, recollida en l'article 5.a) del seu Reglament orgànic, és ***“emetre un informe sobre el Pla General d'Ordenació Urbana de Castelló en ocasió de la seua revisió o modificació substancial”***.

2. ANTECEDENTS

- El **Pla General d'Ordenació Urbana de Castelló de la Plana d'1 de març de 2000** es va anular per la Sentència de la Secció Cinquena de la Sala Contenciosoadministrativa del Tribunal Suprem, de 9 de desembre de 2008, dictada en el recurs de cassació 7459/2004 .

El Ple de l'Ajuntament, per acord de data 25 de juliol de 2013, va acordar iniciar els tràmits per a la redacció des del principi d'un nou Pla General i va encomanar als serveis tècnics municipals la coordinació i redacció dels treballs necessaris i que es redactara el document d'inici per al seu sotmetiment a l'òrgan d'avaluació ambiental, com a primer pas del procés de planificació urbanística.

L'Ajuntament de Castelló, el 20 de desembre de 2013, va remetre el document consultiu o d'inici a la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a fi d'iniciar el procediment d'avaluació ambiental (estratègica) i obtindre **el document de referència de la revisió del Pla General de Castelló de la Plana** que va ser emés per **la Comissió d'Avaluació Ambiental en sessió de data 26 de juny de 2014**, en el qual es van

establir els criteris ambientals, estratègics i els indicadors dels objectius i principis de sostenibilitat d'aplicació per a la revisió del Pla General i es va determinar el nivell de detall i contingut de la informació que ha de tindre's en compte per a l'elaboració de l'Informe de Sostenibilitat Ambiental i la Versió Preliminar del Pla General.

El dia 31 de juliol de 2014, es va publicar en el DOGV la Llei 5/2014, de 25 de juliol, de la Generalitat d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana, d'ara en avant LOTUP, que seria el nou marc legal de l'elaboració, tramitació i aprovació del nou Pla d'ordenació urbana .

- El Règim transitori urbanístic del municipi de Castelló de la Plana

Per a donar solució a la situació urbanística excepcional per l'anul·lació del Pla General de Castelló de 2000 després de quasi deu anys de la seua aprovació i la necessitat de dotar-lo d'una normativa que donara certesa i seguretat jurídica sobre quin era el règim aplicable durant eixe període transitori fins a l'aprovació del nou pla que substituïra l'anul·lat, per Acord de 27 de febrer de 2015 del Consell es van aprovar *les normes urbanístiques transitòries d'urgència per al municipi de Castelló de la Plana* (DOCV 7476/02.03.2015) que estaran vigents fins a l'aprovació del nou pla que substituïska l'anul·lat, el termini de vigència de les quals finalitzava l'1 d'abril de 2017 i que va ser prorrogat per Acord de 13 de gener de 2017 del Consell, pel qual es modifica l'article 3 de les normes transitòries d'urgència del municipi de Castelló de la Plana, fins a l'1 d'abril de 2019 (DOCV 7961/19.01.2017).

3. LA VERSIÓ INICIAL DEL PLA GENERAL ESTRUCTURAL DE CASTELLÓ DE LA PLANA

3.1 PRESENTACIÓ

La versió inicial del Pla General Estructural del municipi de Castelló de la Plana que, per acord del Ple de l'Ajuntament de Castelló, adoptat en sessió extraordinària de data 21 de desembre de 2017, es va sotmetre a participació pública i consulta amb les administracions públiques i persones interessades i que constitueix l'objecte de l'informe del Consell Social de la Ciutat, té, d'acord amb el que estableix l'article 34 de la Llei 5/2014, de 25 juliol, de la Generalitat, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana, la documentació següent:

ANÀLISI I DIAGNÒSTIC TERRITORIAL

- Memòria Informativa
- Plans d'Informació

DOCUMENTACIÓ JUSTIFICATIVA

- Memòria justificativa del model territorial i urbanístic proposat
- Documents de l'avaluació ambiental i territorial
- I. Estudi Ambiental i Territorial Estratègic
- II. Estudi de Trànsit, Mobilitat i Transport
- III. Estudi Acústic
- IV. Estudi d'Inundabilitat
- V. Estudi de Demanda de Recursos Hídrics
- VI. Estudi d'Afecció a la Xarxa Natura
- Estudi de Paisatge
- Informe de Viabilitat Econòmica i Memòria de Sostenibilitat Econòmica
- Fixació d'indicadors de seguiment de la seua execució
- Altres: Informe d'Avaluació d'Impacte de Gènere

DOCUMENTACIÓ NORMATIVA

- Plans d'Ordenació Estructural
- Normes urbanístiques de rang estructural
- Fitxes de zona

- Fitxes de gestió
- Catàleg de Proteccions: secció de patrimoni cultural arquitectònic i patrimoni cultural arqueològic i etnològic/Secció de patrimoni natural i secció de patrimoni paisatgístic.

També s'acompanya el Pla de Participació Pública i Memòria resumida del pla general estructural de conformitat amb allò que disposa l'article 51.4 b) i 53 de la LOTUP i article 25.3 del TRRL.

3.2 ASPECTES MÉS DESTACABLES QUE PROPOSA EL PGE

El PGE de Castelló de la Plana estableix l'ordenació estructural que defineix el model territorial i urbanístic d'aquest municipi en un horitzó de 20 anys i els aspectes que a la Comissió li han paregut més destacables de la nova ordenació que proposa el PGE respecte a l'anterior PGOU de l'any 2000 són:

1. El PGE planteja un model territorial basat en uns principis o objectius que busquen principalment la sostenibilitat del territori i millorar la qualitat de vida de tota la ciutadania, procurant el seu desenvolupament econòmic i social i la preservació dels seus valors naturals i culturals i en els quals podem destacar:

Fer un Pla General obert a tota la ciutadania, fomentant la participació pública en els diferents estadis de la seua redacció.

Adequar l'ordenació territorial del terme municipal **als criteris ambientals i de sostenibilitat territorial incorporats per la legislació urbanística i ambiental dictada** després de l'aprovació de l'últim Pla General d'Ordenació Urbana de Castelló.

Minimitzar els principals impactes ambientals en les implantacions irregulars de vivenda unifamiliar en sòl rural, produïdes fonamentalment en l'àrea de la Marjal, revisant les previsions del Pla Especial aprovat i facilitant la seua gestió.

Aplicar la perspectiva de gènere en l'ordenació del territori i procurar solucions que suposen una millora en la qualitat de vida dels diferents grups que integren la societat, evitant solucions espacials discriminatòries que generen àrees marginals i ambients d'exclusió social.

2. Un altre aspecte nou és la incorporació de la Infraestructura Verda com a element primer i vertebrador de l'ordenació del territori que estableix la LOTUP i que obliga a definir-la amb caràcter previ a l'ordenació d'usos i activitats en el territori.

La LOTUP defineix la Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana com el sistema territorial bàsic per a identificar els principals espais amb significança mediambiental i paisatgística, però també cultural, agrícola, les àrees crítiques del territori la transformació de les quals implique riscos o costos ambientals per a la comunitat i l'entramat territorial de corredors ecològics i connexions funcionals que posen en relació tots els elements anteriors.

La identificació i caracterització d'aquests espais de la Infraestructura Verda (IV) s'ha de realitzar en els instruments de planificació territorial i urbanística a escala regional, supramunicipal, **municipal i urbana** i correspon a la conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i paisatge supervisar la seua coherència i funcionalitat i tot això al servei de les funcions de preservació del patrimoni natural, afavorir la continuïtat territorial i visual dels espais oberts, la vertebració espacial i amb això millorar la qualitat de vida de les persones en les àrees urbanes i en el medi rural.

La IV també s'estén als sòls urbans i urbanitzables, comprenent com a mínim els espais lliures i zones públiques més rellevants així com els itineraris que permeten la seua connexió.

La IV del municipi de Castelló de la Plana comprén els espais d'interés ambiental, elements d'interés paisatgístic, espais o elements d'interés cultural i/o social i elements de connexió. En la Memòria Justificativa, i en les Normes Urbanístiques de Rang Estructural es detalla cada un d'aquests elements i les disposicions per al seu ús i protecció.

És destacable, entre els objectius del PGE, la voluntat d'estendre la IV de Castelló també **a escala urbana per a procurar una xarxa interconnectada capaç de generar espais inclusius, saludables i de qualitat ciutadana** on s'han inclòs aquells espais d'elevat valor cultural, social o paisatgístic que a més dels conjunts històrics artístics del Ribalta, plaça Independència i Tetuan, el nucli històric tradicional i el tercer recinte de muralles del XIX. També inclou l'antiga traça de la séquia Major per la seua influència en la morfologia urbana de Castelló.

Altres elements destacables de la IV que, a més responen a la consideració dels paisatges de major rellevància, són els **fons escènics de la costa, la cadena muntanyosa del litoral, una xarxa verda d'horts**, camins i arbratges interrelacionats i amb nodes que vertebraren la xarxa així com la continuïtat dels espais agrícoles de rellevància tant de **l'horta de la Plana** com els **cultius de cítrics**, un paisatge tan nostre amb la intenció de preservar **un cinturó verd al voltant del nucli urbà**, tots aquests elements proposats per l'estudi de paisatge i que a més han sigut també propostes comunes tant dels Fòrums d'Urbanisme com dels Tallers Ciutadans.

Un altre aspecte destacable és que el PGE estableix les bases amb la intenció d'ampliar alguns dels elements de major valor ambiental del nostre municipi com són els **Parcs Naturals de les Illes Columbretes i del Desert de les Palmes**, en el nostre terme municipal i també **la Infraestructura Verda posa en valor aquells elements de la nostra història vinculats a la cultura de l'aigua** i sistemes de reg islàmics, tan característic de l'horta a la Comunitat Valenciana: xarxa de séquies, llits naturals, antics molins d'aigua.

3. El PGE, en coherència amb els indicadors de sostenibilitat i les directrius de desenvolupament, ha reduït molt la classificació de nous creixements (sòl urbanitzable) per a adaptar-los als creixements

màxims fixats per l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, d'acord amb els índexs màxims d'ocupació del sòl per a usos residencial (IMOS), basant-se en el creixement demogràfic previst.

	Creixement proposat		Creixement màxim segons ETCV	Diferència amb PG sense Xarxa Primària adscrita
	Amb Xarxa Primària adscrita	Sense Xarxa Primària adscrita		
Total Residencial	2.447.375	2.086.901	2.068.036	18.865
Total activitats econòmiques	3.886.109	3.648.647	1.902.232	1.746.415
Total	6.333.484	5.735.548	3.970.268	1.765.280

L'excés total de sòl previst per a activitats econòmiques en relació amb el creixement màxim previst segons l'ETCV ve justificat per la implantació de la plataforma logística i l'estació intermodal al costat del Serrallo, actuacions que considerem d'interés supramunicipal a escala regional i que, segons la Comissió, no haurien de computar amb el conjunt de sòl previst per a activitats econòmiques a Castelló perquè serveixen al conjunt de l'àrea metropolitana de Castelló.

4. El PGE preveu reserves dotacions a escala supramunicipal.

Per a l'ampliació de la Universitat Jaume I, per a la futura Plataforma Logística en el Port, per a l'ampliació de l'Estació del Ferrocarril i de l'Hospital General i previsió d'una nova Estació Depuradora d'Aigües Residuals.

5. Un altre nou aspecte del Pla derivat de la legislació d'avaluació ambiental és la introducció d'indicadors i límits de sostenibilitat territorial per a l'avaluació i seguiment dels seus objectius i determinacions en els horitzons temporals a quatre, deu i vint anys en relació amb l'ocupació del sòl prevista en el Pla i els recursos hídrics que es necessiten tal com estableix la LOTUP.

Aquests indicadors de sostenibilitat territorial són els que proposa l'Estudi Ambiental i Territorial Estratègic, basant-se en les recomanacions que fa l'annex III de l'Informe de Referència amb uns objectius específics, indicadors i freqüències:

- A. Utilització racional del sòl
- B. Protecció del medi natural
- C. Prevenció de riscos naturals i induïts
- D. Ús sostenible i protecció dels recursos hídrics
- E. Conservació del patrimoni cultural i revitalització del patrimoni rural
- F. Adequada gestió dels residus
- G. Implementació de les infraestructures i consideració dels recursos energètics

H. Millora de l'entorn urbà

I. Integració de la infraestructura verda

J. Eficiència de la mobilitat urbana i foment del transport públic

K. Protecció del paisatge

L. Participació ciutadana en les decisions i la gestió urbana municipal

6. El PGE incorpora la perspectiva de gènere en la planificació perquè l'impacte de la ciutat sobre les dones, els joves, les persones grans i les dependents en general i les seues circumstàncies creen un entorn urbà més favorable per al seu ple desenvolupament i autonomia.

4. INFORME DE LA VERSIÓ INICIAL DEL PLA GENERAL ESTRUCTURAL I LES SEUES CONCLUSIONS

4.1 LA VERSIÓ INICIAL DEL PGE

I. El Pla General Estructural de Castelló és un document extens i complex perquè junt amb els aspectes tècnics de la planificació territorial i de l'activitat urbanística, i jurídics propis del seu caràcter de disposició general de caràcter reglamentari, s'integren des del principi de la seua elaboració fins a la seua aprovació definitiva, els criteris i condicionants derivats de la seua avaluació ambiental i territorial estratègica, amb vista a aconseguir un elevat nivell de protecció del medi ambient i promoure el desenvolupament sostenible en les seues dimensions econòmica, social i ambiental i, per tant, d'allò que informe la Declaració Ambiental Estratègica.

En el mateix territori conflueixen distintes Administracions Públiques, d'acord amb l'exercici de les seues competències i legislació sectorial i la relació del PGE amb normes de rang superior.

Així, des de la seua elaboració, l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana fixa uns objectius i directrius vinculants que s'incorporen des del principi en l'avaluació ambiental i territorial estratègica i també s'han tingut en compte les determinacions dels Plans d'Acció Territorial (PATRICOVA, PATFOR), l'esborrany del Pla d'Acció Territorial de l'Àrea Metropolitana de Castelló (PAT Castelló) i la versió preliminar del Pla d'Acció Territorial de la Infraestructura Verda del Litoral de la Comunitat Valenciana (PATIVEL), el futur Pla de Mobilitat Sostenible de l'àrea de Castelló en fase d'elaboració, i la Infraestructura Verda i l'afecció Xarxa Natura 2000, entre d'altres. També els informes de les administracions públiques afectades, municipis limítrofs, entitats subministradores de serveis essencials (aigua, electricitat, gas, telefonia, comunicacions), així com del resultat del procés de participació pública dels interessats, en general, que segur que amb les seues aportacions en forma d'al·legacions ho enriquiran i milloraran.

L'Ajuntament de Castelló haurà de tindre en compte tots aquests aspectes durant tota la tramitació fins a l'aprovació definitiva del PGE, en l'exercici de les seues competències de planejament.

II. El procés d'elaboració del PGE ha sigut, des del seu inici, per l'Ajuntament de Castelló participat i participatiu (Fòrums d'Urbanisme, Tallers Ciutadans, principalment i també els de l'Estudi de Paisatge i de l'Informe sobre l'Impacte de Gènere) que la Comissió valora de forma positiva pels motius següents:

-Una gran part de les propostes i reivindicacions sobre el model de desenvolupament territorial de Castelló, que es van plantejar en els Fòrums d'Urbanisme i en els Tallers participatius ciutadans, han coincidit: **en els aspectes generals i importants hi ha un consens dels castellonencs i castellonenques del model de ciutat on volen viure i desenvolupar les seues activitats.**

-Aquests procediments participatius han orientat, amb la informació obtinguda, els serveis tècnics municipals redactors del Pla, que s'ha vist enriquit amb aquests procediments.

-Amb aquests processos previs es **facilita l'exercici del dret a la participació ciutadana** dels veïns i veïnes i el deure de l'Ajuntament de Castelló de facilitar-la sense detriment de les facultats de decisió i la

competència que correspon a l'òrgan de representació de l'Ajuntament en la seua elaboració i a la Generalitat per a la seua aprovació, perquè legitimen la seua decisió en un aspecte tan important per al desenvolupament del nostre municipi, a més de ser una bona pràctica de transparència i bon govern, com també ha sigut un aspecte nou respecte a altres ajuntaments, la publicació dels estudis i documents del PGE, segons s'anava elaborant, en la pàgina web www.plageneralcastello.es i **també es dóna compliment a la Directriu 22 de participació pública de l'ETCV**, sobre l'exercici del dret de participació dels ciutadans en l'ordenació del territori.

-Tot això, unit al tràmit preceptiu de participació pública i consultes de la versió inicial del PGE, incloent-hi el seu estudi ambiental i territorial estratègic i la resta de documents exigibles per la legislació sectorial i inclús el mateix informe d'aquest Consell Social de la Ciutat de Castelló, podem concloure que l'Ajuntament de Castelló ha posat a disposició de la ciutadania mitjans més que suficients perquè eixa informació fóra real, efectiva i accessible des del seu inici.

III. En relació amb el document de referència de la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Castelló de la Plana, emés per la Comissió d'Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la GV, de data 26 de juny de 2014, que constitueix el marc de l'elaboració de l'Informe de Sostenibilitat Ambiental, la Comissió de Treball, a pesar del caràcter tècnic d'aquest document, proposa:

-Instal·lar pantalles d'arbres entre les zones residencials i industrials.

-Tindre en compte les molèsties que produeix l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals, per si es poden adoptar mesures per a reduir-les o traslladar-la.

-Incloure, en la Infraestructura Verda de Castelló, el paisatge propi de cítrics que, junt amb el litoral, són els més característics i importants de Castelló, així com la major part de la Marjalera per a la seua protecció.

IV. El PGE ha posat en valor aquells elements més importants i que identifiquen el nostre territori i cultura, per a contribuir, amb l'ordenació del seu territori, al propòsit que Castelló de la Plana aconseguisca, durant els pròxims anys de vigència del Pla, major prosperitat.

El Pla General i el seu desenvolupament haurà de contribuir al fet que Castelló siga una ciutat més compromesa amb el respecte del medi ambient, però que oferisca també oportunitats de creixement econòmic amb capacitat per a atraure inversions i generar més oportunitats i ocupació per als seus ciutadans.

Una ciutat que oferisca millors infraestructures i qualitat de serveis, una ciutat més cohesionada, inclusiva i amable amb les persones i acollidora amb totes les persones que decidisquen vindre a viure a Castelló.

Una ciutat que siga capaç d'atraure coneixement i innovació, amb una oferta educativa, cultural i esportiva diversa i de qualitat. Una ciutat amb major presència a la Comunitat Valenciana, més mediterrània, més europea.

V. Els aspectes més destacables que proposa el Pla General Estructural són els següents:

1. Un model territorial basat en uns principis o objectius que busquen principalment la sostenibilitat del territori i la millora de la qualitat de vida de tota la ciutadania, procurant el seu desenvolupament econòmic i social i la preservació dels seus valors naturals i culturals.

2. La incorporació de la Infraestructura Verda com a element primer i vertebrador de l'ordenació del territori que estableix la LOTUP y que obliga a definir-la amb caràcter previ a l'ordenació d'usos i activitats en el territori.

3. El Pla, en coherència amb els indicadors de sostenibilitat i les directrius de desenvolupament, ha reduït molt la classificació de nous creixements (sòl urbanitzable) per a adaptar-los als creixements màxims fixats per l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, d'acord amb els índexs màxims d'ocupació del sòl per a ús residencial (IMOS), basant-se en el creixement demogràfic previst.

4. El Pla preveu reserves dotacionals a escala supramunicipal, per a l'ampliació de la Universitat Jaume I, per a la futura Plataforma Logística al Port, per a l'ampliació de l'Estació del Ferrocarril i de l'Hospital General i per a la previsió d'una nova Estació Depuradora d'Aigües Residuals.

5. Un altre de nou aspecte del Pla, derivat de la legislació d'avaluació ambiental, és la introducció d'indicadors i límits de sostenibilitat territorial per a l'avaluació i seguiment dels seus objectius i determinacions en els horitzons temporals a quatre, deu i vint anys, en relació amb l'ocupació del sòl prevista en el Pla i els recursos hídrics que es necessiten, tal com estableix la LOTUP.

Aquests indicadors de sostenibilitat territorial són els que proposa l'Estudi Ambiental i Territorial Estratègic, segons les recomanacions que fa l'annex III de l'Informe de Referència.

6. Incorpora la perspectiva de gènere en la planificació, perquè l'impacte de la ciutat sobre les dones, el jovent, les persones grans i els dependents, en general, i les seues circumstàncies creen un entorn urbà més favorable per al seu ple desenvolupament i autonomia.

VI. La Comissió, en relació amb les determinacions del Pla General Estructural, fa les recomanacions següents:

1. Respecte de la quantificació del sòl industrial i residencial, preocupa la seua capacitat i suficiència i, és per això, seria convenient contrastar la superfície que el PGE ofereix de sòls per a vivenda i per a activitats econòmiques, amb les dades i estudis de necessitats de què es dispose i assegurar-se posteriorment el seguiment de l'evolució de l'ocupació dels distints usos que el pla proposa en compliment de les seues directrius.

2. Preservar la franja litoral, en la mesura que es pugui, dels processos edificatoris i que **s'incorpore com a criteri en les directrius relatives a la qualitat de vida de la ciutadania en l'ordenació.**
3. Potenciar la integració de la bicicleta dins del disseny urbà.
4. Una correcta regulació de les compatibilitats entre els distints usos residencial/industrial i residencial/terciari.
5. Proactivitat en el compliment de les determinacions del Pla.
6. El tractament de l'àmbit denominat de la Marjaleria pel PGE haurà de ser sensible a la problemàtica social i ambiental que s'arrossega des de dècades i es demana claredat per part de l'Ajuntament, per a no generar expectatives infundades ni crear situacions de conflicte amb els seus habitants.
7. Preocupació per mantindre el paisatge de l'horta de Castelló.
8. La incorporació de zones degradades, procurant la gradual regeneració i millora, tant a nivell social com habitacional.

4.2 DOCUMENTS QUE FORMEN PART DEL PLA GENERAL ESTRUCTURAL

I. L'ESTUDI AMBIENTAL I TERRITORIAL ESTRATÈGIC

Aquest estudi, de clar component tècnic, identifica els principals problemes de caràcter ambiental detectats al municipi:

- Proliferació residencial fora d'ordenació
- Empitjorament de la qualitat ambiental
- Risc d'inundació
- Desnaturalització dels llits
- Abocadors incontrolats
- Abandonament de cultius i labors agrícoles tradicionals
- Incendis forestals

I planteja **una sèrie d'objectius de protecció ambiental**, per a la consecució de la millor ordenació territorial, tenint en compte el Document de Referència:

*Utilització racional del sòl, amb una anàlisi de la capacitat dels sòls urbanitzats, no urbanitzats i dels valors agrícoles i paisatgístics

*Protecció del medi natural

*Prevenició de riscos naturals i induïts

*Usos sostenibles i protecció dels recursos hídrics

*Conservació del patrimoni cultural i revitalització del patrimoni rural

*Adequada gestió de residus

*Implementació de les infraestructures i consideració dels recursos energètics

*Millora de l'entorn urbà (anàlisi i diagnòstic de sòls urbans degradats o vulnerables)

*Integració de la infraestructura verda

*Eficiència en la mobilitat urbana i foment del transport públic

*Millora de l'ordenació i implantació d'equipaments i dotacions públics

*Protecció del paisatge

*Educació ambiental i participació ciutadana

L'aspecte més important, segons aquesta Comissió, és **la correcció i la compensació dels impactes adversos al medi ambient i, per tant, els programes de vigilància i el seu compliment**, la qual cosa requerirà determinació política, mitjans materials i personals especialitzats i atenció als resultats dels informes de seguiment per a aconseguir els objectius pretesos i/o adoptar les mesures preventives correctores i compensatòries i inclús sancionadores que procedisquen, per la qual cosa, segons la Comissió, l'Ajuntament de Castelló haurà d'incorporar, com a objectiu estratègic, els aspectes ambientals en el planejament de desenvolupament i l'activitat de gestió urbanística i, en general, en tots els serveis que presta (gestió de residus, etc.).

II. L'ESTUDI D'INUNDABILITAT

L'Estudi d'Inundabilitat **recomana la realització de les mesures de caràcter estructural previstes en el Programa del PATRICOVA 2003, actualment pendents d'execució** (drenatge transversal de la carretera CV-150 (ECC 141) i la canalització del barranc de les Palmes o de la Parreta (ECC144+) i les projectades per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHJ) en matèria de defensa contra avingudes com és el projecte d'ampliació de la capacitat de desaigüe de la desembocadura del riu Sec.

L'Estudi realitza **una anàlisi del risc d'inundació en nous desenvolupaments delimitats pel Pla General corresponents a àrees no urbanitzades respecte a l'estat actual de la ciutat**, que inclou una sèrie de fitxes amb una anàlisi de la seua situació urbanística i del grau d'afecció de perillositat d'inundació, proposant, si

és el cas, mesures per a minimitzar el risc d'inundació que inclou una taula resum en les pàgines de 60 a 295 de l'Estudi.

III. EL PLA DE MOBILITAT URBANA SOSTENIBLE I DE SEGURETAT VIÀRIA

La Comissió, malgrat el caràcter tècnic d'aquest estudi, proposa les reflexions generals següents:

1. La mobilitat sostenible en la nostra ciutat, com en tot Europa, té **dos prioritats a resoldre**:

Reduir les conseqüències negatives per al medi ambient produïdes pel trànsit de vehicles, amb l'adopció de mesures per a reduir les emissions de GEI i els efectes locals del trànsit com el soroll i partícules PM10, com proposa el PMUS i SV.

Aconseguir un canvi social favorable a la mobilitat sostenible, que més enllà de campanyes d'informació, conscienciació o educació, siga un procés d'acceptació o d'iniciativa pròpia dels avantatges de la mobilitat diversa.

2. **El PGE ha de contribuir a integrar els desenvolupaments urbans amb la mobilitat**, per a minimitzar els desplaçaments habituals i facilitar l'accessibilitat als serveis bàsics amb el mínim impacte ambiental.

3. Castelló, per la seua planura, climatologia i extensió, és una ciutat amb desplaçaments curts, i a pesar de l'hàbit de part de la població a desplaçar-se en vehicle privat, **reuneix unes condicions òptimes per al desplaçament amb bici**, com així ho ha demostrat l'èxit del servei municipal de préstec de bicicletes (Bicicas) des de la seua implantació, i la conversió del centre històric en zona de vianants l'acosta a les ciutats europees.

4. **La necessitat d'adaptar la mobilitat als canvis demogràfics i la seua evolució social**, cal tindre en compte els aspectes següents:

El percentatge en la població de la generació de persones de major edat augmenta a ritme constant. Castelló no és una excepció i les persones grans es desplacen més que fa quinze anys i en el futur aquesta tendència augmentarà, per tant caldrà adaptar els sistemes de transport a les necessitats d'una societat cada vegada més envellida.

La tendència dels joves adults per sistemes de mobilitat multiopcional (utilització de transport públic molt desenrotllat, vehicles compartits, aposta per la bici i ciclomotors).

Que les actuacions de mobilitat respecten el principi d'accessibilitat universal.

Incorporar la perspectiva de gènere en aquest pla i tindre en compte les necessitats i pautes de les dones, la realització de diversos desplaçaments, abastiment i els serveis d'acompanyament a gent gran i xiquets són

tasques encara majoritàriament femenines, per això cal tindre-ho en compte a l'hora de dissenyar els serveis i infraestructura de transport per a ajudar les dones.

5. El compromís de reducció de les emissions dels gasos amb efecte d'hivernacle (GEI) passa perquè l'Ajuntament intensifiqui les polítiques per optimitzar i renovar la seua flota de transport públic (flotes verdes), per un transport públic multiopcional que siga segur, net, ràpid i sostenible, amb tarifes coherents i línies fàcils de connexió i que, a més, siga còmode, atractiu i satisfaga les necessitats d'altres segments de població que són condició prèvia per a la seua acceptació.

Realitzar campanyes que milloren la comprensió de la mobilitat, que presten atenció als referents (quin tipus de mobilitat desenvolupa el mateix Ajuntament i la imatge que projecta en públic), els mateixos mitjans de comunicació i que establisquen sinergies per a la salut pública.

6. Les mesures proposades en el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible i Seguretat Viària compleixen els objectius establits en la Llei d'economia sostenible.

7. Respectar el dret del vianant a caminar amb seguretat perquè es té la percepció per part d'alguns ciutadans que algunes mesures de conversió en zona de vianants de la zona centre i de prioritització de la bicicleta ho són en detriment del vianant a qui se li ha llevat zones passejables ocupades per carrils de bicicletes, que provoquen una certa inseguretat i oferir alternatives de transport d'acord amb l'edat de tots els habitants perquè desplaçar-se a determinades zones de la ciutat no supose una dificultat o impediment. En suma **que el vianant siga el primer.**

La Comissió recomana que en la mobilitat **l'ordre de preferència siga** 1) el vianant, 2) la bicicleta, 3) el transport urbà i 4) el vehicle particular.

La Comissió també recomana que s'estudie eliminar els senyals de cediú al pas, respectar els drets de circulació i potenciar els passos de vianants davant dels semàfors.

8. Millorar la connexió de la ciutat amb la seua àrea metropolitana per ser diàriament molt nombrosos els desplaçaments cap a i des de Castelló, en funció del que establisca el futur Pla de Mobilitat Metropolitana Sostenible.

IV. L'ESTUDI ACÚSTIC

En relació amb l'Estudi Acústic i, a pesar del seu caràcter tècnic, la Comissió fa les consideracions següents:

Cada vegada és major la sensibilitat de les persones davant del problema del soroll i de les conseqüències de la contaminació acústica, que s'accentua en les zones més poblades de la ciutat. Si bé s'identifica el trànsit com el principal factor causant de la contaminació acústica a Castelló, com ocorre en altres moltes ciutats espanyoles, també es considera que ocasionen moltes molèsties els sorolls procedents de les obres públiques que no respecten moltes vegades els horaris, els dies i el nombre de decibels de l'Ordenança

municipal i és un aspecte en què hauria d'incidir més l'Ajuntament, en l'exercici de les seues competències d'inspecció, control i sancionadora.

Altres fonts de soroll són les procedents de les activitats industrials i de serveis, la proliferació de terrasses en la via pública i l'oci nocturn, que si bé hi ha hagut una certa tolerància i acceptació general com a signe de modernitat i dinamisme, vida social i desenvolupament econòmic, caràcter mediterrani, en algunes zones de la ciutat resulta molest i ha de conciliar-se amb el dret al descans. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) situa el soroll per damunt dels 55 dBA el soroll màxim que poden tolerar les persones.

El soroll és, junt amb la pol·lució ambiental, a la qual estem exposats diàriament, molt negatiu per a la salut humana, genera irritabilitat, pèrdua auditiva, estrés i inclús en alguns casos trastorns cognitius.

Per això considera molt important incloure la variant de la qualitat acústica en els nous desenvolupaments urbanístics per a mitigar la contaminació acústica del municipi.

V. L'ESTUDI DE PAISATGE

Les conclusions de la Comissió en relació amb aquest estudi són les següents:

1. Com a plantejament general, s'ha d'establir una nova relació entre el desenvolupament de la ciutat i la preservació del paisatge natural i tendir a un model de ciutat verda com han apostat ciutats espanyoles com ara Vitòria, Oviedo, Sant Sebastià, Santander, Santa Cruz de Tenerife i ciutats europees com Estocolm, Oslo, Bristol, Berna, Viena, Copenhaguen i així s'ha demandat en els Fòrums d'Urbanisme i Tallers Ciutadans. També ho va assenyalar aquest Consell Social en el seu informe anterior sobre les conclusions dels Fòrums d'Urbanisme i en l'últim **informe del Consell Social de la Ciutat de data 19 de juliol de 2017**, emés en ocasió de l'aprovació de de les recomanacions per a l'elaboració del projecte de pressupost de l'Ajuntament per a 2017, en l'objectiu núm 1: Aprovar un nou planejament, entre les seues accions proposa:

**Incorporar al planejament zones de protecció agrícola lliures de contaminació.*

**Fomentar des del nou Pla General "l'agricultura periurbana" explotant en forma plena i regulada els espais que estan contigus a la ciutat consolidada.*

**Desenvolupar els anomenats cinturons verds ("green belts") que racionalitzen l'expansió urbana, generen seguretat alimentària local, continguen la contaminació d'aigües i sòls i pal·lien el risc ambiental en els espais urbans amb l'objectiu d'embellir l'àrea metropolitana i rendibilitzar aquests espais per al seu ús social i recreatiu.*

2. Es considera important que en els **nous desenvolupaments industrials no enlletgisquen el paisatge** i propicien un tipus de construcció més integradora amb el paisatge al regular les ordenances d'edificació i

s'adopten mesures per a millorar el paisatge dels accessos a Castelló perquè és la primera impressió que es percep del municipi i no ha de ser negativa.

3. La importància de millorar **el paisatge periurbà**, per percebre's més pròxim.
4. Mesures concretes per a **recuperar el paisatge de la zona de cultius de la Plana**, en especial cítrics i hortes, com a signe d'identitat del nostre paisatge autòcton i deteriorat per l'abandonament del cultiu de regadius per ser antieconòmics, i de les labors agrícoles tradicionals. Respecte d'això l'Ajuntament hauria de proposar mesures incentivadores d'inversió municipal, línies d'ajudes i campanyes mediambientals per a millorar i restaurar aquest paisatge.
5. Posar en valor les séquies, els camins històrics i tradicionals i **el Segon Molí**.
6. Millorar els paisatges de semimuntanya i millorar els itineraris d'accés.
7. Més protecció dels parcs Ribalta i Pinar, referents de Castelló.
8. Major atenció a **la recuperació de la Marjaleria** des del punt de vista paisatgístic.
9. Estudiar la possibilitat de millorar **la part sud del Grau al voltant del poliesportiu**.

VI. ELS CATÀLEGS DE PROTECCIONS (DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, ARQUEOLÒGIC I ETNOLÒGIC, NATURAL I PAISATGÍSTIC)

La Comissió respecte d'aquest tema conclou el següent:

1. El patrimoni cultural en les seues expressions arquitectònic, arqueològic, natural i paisatgístic és una manifestació irremplaçable de la riquesa i diversitat cultural del nostre municipi i una manifestació del dret a la cultura i al medi ambient reconegut en els articles 46 i 45 de la CE, per això l'Ajuntament ha de dotar anualment en els seus pressupostos recursos per al manteniment, restauració i recuperació del seu patrimoni.
2. És necessari fer un esforç major per a promoure **polítiques i accions concertades amb altres administracions públiques** del nostre territori i també amb la col·laboració de les institucions i el sector privat a través del **mecenatge o patrocini** per a captar fons per a la seua conservació.
3. El nostre patrimoni cultural i natural pot ser també una **font per a l'economia i la generació de l'ocupació**, perquè el **turisme cultural i de naturalesa** és un fenomen en auge a Occident i Castelló de la Plana ha d'apostar per aquest tipus de turisme perquè té valors culturals i paisatgístics suficients per a ser una destinació alternativa a altres tradicionals posant en valor allò que la diferencia, com així ho ha assenyalat el Pla Estratègic Integral de Castelló de la Plana com a recurs turístic.
4. Es **valora positivament** la inclusió en el Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de la proposta de Béns de Rellevància Local com ara el Cementeri de Sant Josep, la Casa Matutano, el Teatre Principal, l'edifici de Correus o el Cobert de Mercaderies del Port i, com a espai etnològic, el Primer Molí.

5. Es troba a faltar la inclusió, en el Catàleg del Patrimoni Arquitectònic, d'algun element representatiu de l'**arquitectura moderna**, ja que tan sols està catalogat el Museu de Belles Arts i, també, la inclusió algunes escultures urbanes de rellevància.

6. Són especialment interessants les propostes d'incloure en les determinacions del Pla General, les reflexions de caràcter ambiental sobre la **relació visual entre els espais públics i els edificis, estiguen o no catalogats, per a millorar la nostra ciutat** les mesures que proposen els redactors del catàleg de protecció del patrimoni arquitectònic com ara:

- Resoldre i millorar les mitgeres vista de Castelló. Més enllà de solucions anteriors de convertir-les en exposicions de pintura a l'aire lliure, adoptar mesures que minoren aquests lletjos impactes visuals per a aconseguir a mitjà termini que les mitgeres puguin ser ocultades en part per l'edificació i tinguen un acabat de fatxada que milloraria visualment el seu entorn immediat i la redacció d'un Pla Especial de Protecció Visual de Mitgera.

- Fomentar actuacions de conjunts contigus de vivendes unifamiliars tradicionals catalogats o no, de tal forma que mantinguen les fatxades antigues

- Mesures de foment per al manteniment dels edificis catalogats (bonificacions, ajudes, incentius).

En aquest sentit l'Ajuntament de Castelló actualment ja té establides bonificacions en la quota íntegra de l'Impost sobre béns immobles en aquells que exercisquen activitats econòmiques que siguen declarades d'especial interès o utilitat municipal per concórrer circumstàncies culturals (95 %) o historicoartístiques (25%) i en la quota íntegra de l'Impost de construccions, instal·lacions i obres declarades d'especial interès o utilitat municipal per concórrer circumstàncies culturals o historicoartístiques, el 50 % si es refereixen a la conservació, rehabilitació o protecció de béns immobles o espai d'interès que figuren en els Catàlegs de Béns i Espais Protegits, així com els immobles inclosos dins del perímetre delimitat com a conjunt historicoartístic o BIC.

- **Solucionar l'impacte negatiu visual de les instal·lacions indiscriminades en fatxades** (elèctriques, enllumenat, telefonia) amb un protocol rígid d'actuació i sanció que responsabilitze les concessionàries i subcontractistes. Encara n'hi ha moltes i, en especial, en el Centre Històric, que enlletgixen els carrers i donen sensació de retard.

7. Es considera que s'ha de protegir **el Segon Molí** que està en el Catàleg de Béns Arqueològics amb la categoria d'etnològic i hauria d'anomenar-se "d'Enmig" o "Mitjà".

8. Continuar, com ja s'està fent per a la conservació d'alguns edificis que han sigut emblemàtics i que ara no s'utilitzen, assignant-los uns nous usos per a evitar que existisquen edificis històrics buits com per exemple la Casa dels Caragols o el Menador.

VII. L'ESTUDI D'AFECCIÓ A LA XARXA NATURA 2000.

Aquest informe duu a terme un estudi sobre l'afecció de la Xarxa Natura 2000 al terme municipal de Castelló de la Plana que està representada en dos espais: **Illes Columbretes i el Desert de les Palmes** on conflueixen unes quantes figures de protecció declarades en forma de Llocs d'Interés Comunitari (LIC), Zones d'Especial Conservació (ZEC) i Zona d'Especial Interés per a les Aus (ZEPA). La proposta del Pla General té una afecció positiva sobre els espais que conformen la Xarxa Natura 2000 en aquest terme municipal i adopta les mesures pertinents tendents a la seua conservació i posada en valor.

VIII. L'ESTUDI DE DEMANDA DE RECURSOS HÍDRICS

L'estudi indica que a Castelló l'empresa concessionària, en referència al subministrament d'aigua potable per al consum humà, és FACSA. Mitjançant la Resolució de la Presidència de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer de 22 de maig de 2013, de conformitat amb la proposta formulada per la Comissaria d'Aigües, es va concedir l'aprofitament d'aigües subterrànies amb destinació al proveïment de la població de Castelló, de 20.875.041 m³/any, per un termini de 25 anys i, per tant, en la Normativa del "Projecte de Pla Hidrològic de Conca" de la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer es va fer una assignació de 21 Hm³/any d'origen subterrani per a la Unitat de Demanda Urbana (UDU) que constitueix el municipi de Castelló de la Plana, per la qual cosa eixe és el límit màxim a què pot arribar-se en les estimacions que es realitzaran.

IX. LA MEMÒRIA DE SOSTENIBILITAT ECONÒMICA I L'INFORME DE VIABILITAT ECONÒMICA

L'estudi conclou, en relació amb la **Memòria de Sostenibilitat Econòmica** del PGE, que l'Ajuntament de Castelló podrà finançar les infraestructures necessàries per al desenvolupament del Pla General i per a mantindre el nivell de serveis actual que presta, encara que recomana que es realitze un seguiment amb les dades de cada nou pressupost liquidat amb el previst i es comproven els efectes d'un diferent creixement de la població.

L'Informe de Viabilitat Econòmica té per objecte ponderar la suficiència i adequació del sòl amb destinació a usos productius perquè l'ETCV, en el seu objectiu 24, estableix *"preveure sòl per a l'activitat econòmica en quantitat suficient i adequada"* i conclou que el Pla classifica per a usos productius terciaris o industrials, que cobreix les necessitats de sòl per a l'horitzó més optimista de creació d'ocupació, en quantitat suficient i adequada i acompanya com a annex les fitxes de viabilitat de cada un dels sectors que estableix el PGE d'ús predominant residencial, predominant terciari, predominant industrial i la xarxa primària de dotacions

X. L'INFORME D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE DE GÈNERE

L'estudi proposa que el PGE assumisca una sèrie d'**objectius generals**, encaminats a augmentar l'autonomia de les dones, com són:

Model urbà

Definir el planejament atenent a les necessitats de tot el terme municipal (centre, barris perifèrics, zones urbanes consolidades i zones de major valor paisatgístic).

Confinar el creixement urbà, afavorint el continu urbà homogeni, dins dels límits establits.

Infraestructures

Evitar zones inundables o l'absència de desaigües suficients.

Disposar de xarxa de sanejament adequada en tot el terme.

Disposar de xarxa d'enllumenat públic adequat en tot el terme.

Usos

Establir compatibilitat d'usos, de manera que la ciutat es mantinga relativament activa tot l'any.

Distribuir els serveis administratius i socials en tot l'àmbit de planificació.

Promocionar els usos que faciliten l'atenció, com a incentius de rehabilitació urbana i rural.

Definir zones de vivendes distribuïdes en tot l'àmbit d'actuació tenint en compte els requisits dotacionals immediats necessaris.

Dotar d'equipament vinculat a l'atenció en totes les zones de Castelló.

Espai públic i mobilitat

Establir xarxes de xicotetes zones verdes i camins verds enllaçats, que compreguen tot l'àmbit de la planificació.

Entrellaçar la mobilitat de vianants amb la ciclista i la rodada, de manera que s'afavorisca tot tipus de recorreguts segons grups d'edat i circumstàncies i equipar-los amb serveis higiènics, bancs per a descansar, fonts d'aigua potable.

Procurar l'accessibilitat universal.

Dissenyar espais públics flexibles en el seu ús i que permeten usos no previstos (ballar, jugar, actuacions musicals).

Oferir equipaments i zones d'oci particularitzats a tots els grups d'habitants (jòvens, gent gran, etc.).

Seguretat

Garantir la visibilitat en la via pública i procurar recorreguts alternatius.

Incentivar la legalitat i orientació urbana.

Afavorir solucions urbanes que faciliten el seu manteniment i decor.

Condicionar les parades d'autobús i tram en les zones perifèriques de Castelló, vinculant-les a altres usos que els donen vitalitat i seguretat.

Memòria

Reforçar la memòria de les dones en la ciutat.

Dignificar l'espai públic previ als edificis on tradicionalment treballaven o treballen les dones (col·legis, mercats, hospitals, perruqueries, botigues...).

L'estudi emet una valoració positiva de l'impacte de gènere que el PGE de Castelló produirà en el seu àmbit d'actuació.

Finalment el PGE recull tots els objectius proposats pel Ple del Consell Social de la Ciutat en l'informe de les recomanacions per a l'elaboració del Pressupost municipal de 2018, aprovat per acord del Ple del Consell en sessió de data 19 de juliol de 2017, sobre l'aprovació del nou Pla General d'Ordenació.

La Comissió de Treball espera que aquest informe oriente i siga d'utilitat a l'Ajuntament de Castelló per a la versió final del PGE i, d'aquesta manera, dóna per emés l'informe sol·licitat sobre la versió inicial del PGE del municipi de Castelló de la Plana.